

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/362/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518207653
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7518207653.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou vo veci starostlivosti o maloletého A. M., nar. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťaťa rodičov matky O. M., nar. X.X.XXXX, bytom S. 5, I. a otca T. M., nar. X.XX.XXXX, bytom U. XXX, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zmenu vo výchove, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Košice - okolie, spisová značka 9P/139/2019 zo dňa 24.5.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, spisová značka 8CoP/192/2019 -75, zo dňa 15.8.2019, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý A. M., nar. XX.X.XXXX zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch.

II. Z a m i e t a návrh otca na zmenu vo výchove maloletého A. M., nar. XX.X.XXXX.

III. M e n í rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 19P/297/2016 - 30 zo 20.1.2017 v časti rozsudku upravujúcej vyživovaciu povinnosť otca k maloletému A. M., nar. XX.X.XXXX a v časti rozsudku upravujúcej styk otca s maloletým A. takto :

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. za obdobie od 6.12.2018 do 1.6.2019 sumou 100 EUR mesačne, za obdobie od 1.6.2019 do doby doručenia tohto rozsudku sumou 50 EUR mesačne a od doby doručenia tohto rozsudku do budúca sumou 100 EUR mesačne, vždy do 15.dňa v každom mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa.

- 2 -

9P/362/2018

V. Návrh matky na zvýšenie výživného v sume prevyšujúcej 100 EUR mesačne z a m i e t a .

VI. Dĺžné výživné na maloletého A. za obdobie od 6.12.2018 do 1.6.2019 spolu v sume 291,86 EUR je p o v i n n ý otec uhradiť k rukám matky do troch dní od doručenia rozsudku.

VII. U p r a v u j e styk otca s maloletým A. M., nar. XX.X.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým Šimonom.

- každý páry kalendárny týždeň v mesiaci v dobe od piatku od 15:00 hod., kedy si otec maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje do nedele do 18:00 hod., kedy je otec povinný maloletého vrátiť matke do miesta bydliska matky,

- každý nepáry kalendárny týždeň v mesiaci v dobe od stredy od 15:00 hod., kedy otec je povinný maloletého prevziať v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje do štvrtka rána do 8:00 hod. ráno, kedy je otec povinný maloletého odprevadiť maloletého do školy, ktorú maloletý navštevuje,

- každý rok počas letných prázdnin v dobe od 16.7. od 9:00 hod. do 31.7. do 19:00 hod. a od 16.8. od 9:00 hod. do 31.8. do 19:00 hod.,
  - každý párny rok počas jarných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18:00 hod.,
  - každý nepárny rok počas veľkonočných prázdnin od štvrtka prázdnin od 9:00 hod. do pondelka prázdnin do 18:00 hod.,
  - každý nepárny rok počas jesenných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18:00 hod.,
  - každý párny kalendárny rok počas zimných prázdnin a vianočných sviatkov v dobe od 23.12 od 9:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod. a od 30.12. od 9:00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 18:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 26.12. od 9:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod.,
- s tým, že vo všetkých týchto prípadoch je otec oprávnený prevziať maloletého Šimona v mieste bydliska matky, kam je v určenom čase, po ukončení styku maloletého matke vrátiť. Matka je povinná maloletého A. na styk s otcom riadne a včas pripraviť.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého A. M., nar.X.XX.XXXX podala tunajšiemu súdu dňa 6.12.2018 návrh na zvýšenie výživného zo strany otca k maloleťmu dieťaťu. Návrh odôvodnila tým, že posledného určenia výživného zo strany otca súdom sa podstatne zmenili pomery u maloletého dieťaťa, tým že maloletý Šimon nastúpil od 4.9.2017 do 1.ročníka základnej školy. Matka navrhla zvýšiť výživné na sumu 120 EUR mesačne.

2. Otec sa k podanému návrhu matky písomne nevyjadril, na pojednávaní uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí. Dňa 13.5.2019 podal otec návrh, ktorým žiadal o zmenu vo výchove maloletého dieťaťa, navrhol zveriť maloletého Šimona do svojej osobnej

- 3 - 9P/362/2018

starostlivosťou. S podaným návrhom na zmenu vo výchove maloletého dieťaťa podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého A. do osobnej starostlivosťou otca.

3. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 9P/139/2019 zo dňa 24.5.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, spisová značka 8CoP/192/2019 -75, zo dňa 15.8.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27.9.2019, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý A. M., nar.XX.X.XXXX dočasne zverený do striedavej osobnej starostlivosťou oboch rodičov v týždňových intervaloch. Matka má maloletého A. v osobnej starostlivosťou od nedele od 17:00 hod. každého párneho kalendárneho týždňa do nedele do 17:00 hod. nasledujúceho, nepárneho kalendárneho týždňa a otec má maloletého v starostlivosťou od nedele od 17:00 hod. každého nepárneho kalendárneho týždňa do nedele do 17:00 hod. nasledujúceho, párneho kalendárneho týždňa. Súčasne súd uložil rodičom maloletého dieťaťa povinnosťou podrobiť sa odbornému, psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb ÚPSVaR v Košiciach, za účelom zlepšenie komunikácie rodičov o výchove maloletého dieťaťa.

4. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 9P/362/2018 súd spojil konania o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zmenu vo výchove na spoločné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 9P/362/2018.

5. Kolízny opatrovník navrhol na súdnom pojednávaní konanom 3.6.2020 ponechať maloletého A. v osobnej starostlivosťou matky a určiť primerané výživné zo strany otca ako povinného rodiča k maloleťmu dieťaťu.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, výsluchom maloletého dieťaťa, správou o prešetrení rodinných pomerov, správou o poskytnutí odborného poradenstva z RPPS pri ÚPSVaR v Košiciach, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj s obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 19P/297/2016, 19P/166/2019 a zistil tento stav vo veci:

7. Maloletý A. M., nar.XX.X.XXXX pochádza z manželstva rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.konania 19P/297/2016 zo dňa 20.1.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 8.4.2017, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého dieťaťa a súčasne schválil dohodu rodičov o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode tak, že zveril maloletého Šimona do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého A. sumou 50 EUR mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého, počnúc právoplatnosťou rozsudku a po dohode rodičov ponechal styk otca s maloletým A. bez obmedzenia.

8. Matka maloletého dieťaťa býva na adrese S. 5, I., v rodinnom dome, ktorý patrí jej priateľovi M. H.. V domácnosti býva s priateľom a maloletým A.. Pracuje ako kaderníčka, pre zamestnávateľa B. Q., X. XX, I., svoj príjem uviedla vo výške 300 EUR mesačne, poberá aj rodinné prídavky na dieťa, iný príjem nemá, Privyrába si ako kaderníčka, príjmy z brigády uviedla do 50 EUR mesačne. U zamestnávateľa pracuje 4 hodiny denne. Nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti, nevlasťní ani hnuteľné veci vyššej hodnoty. Priateľ matky pracuje ako policajt, jeho príjem matka uviedla do 1.000 EUR mesačne. Priateľ matky má dve vyživovacie povinnosti k maloletým

- 4 -

9P/362/2018

deťom vo výške spolu 190 EUR mesačne. Matka prispieva priateľovi na bývanie sumou 100 EUR mesačne, aj na stravu 100 EUR mesačne. Matka si ďalej platí mesačník na cestovanie s MHD vo výške 25 EUR mesačne, na bežné výdaje, hygienické potreby uviedla sumu do 40 EUR mesačne.

9. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 19P/166/2019 zo dňa 21.8.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 9.10.2019 súd rozhodol o nahradení súhlasu otca na podanie žiadosti matky o prijatie maloletého Šimona M., nar.XX.X.XXXX do H. školy na S. ulici č.XX v I..

10. Maloletý A. je od októbra 2019 žiakom na ZŠ na S. ulici v I., v tomto školskom roku je žiakom X.ročníka. Matka maloletému uhrádza poplatok za ŠKD vo výške 14 EUR mesačne. Matka maloletému zabezpečuje všetky jeho odôvodnené potreby. S maloletým navštevuje neurologickú a gastroenterologickú ambulanciu, maloletý sa sťažuje na bolesti brucha a hlavy. Maloletý má nasadenú liečbu, dlhodobo od decembra 2019.

11. Matka maloletého Šimona na pojednávaní konanom 3.6.2020 uviedla, že podľa nej nariadená striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o maloletého Šimona neplní svoj účel. Podľa matky otec s ňou nedostatočne komunikuje, aj keď rodičia mali nariadené výchovné opatrenie formou psychologického poradenstva, otec sa na stretnutie s psychológom nedostavuje. Matka tiež uviedla, že maloletý Šimon chodí k otcovi s plačom, matka má vedomosti, že keď je otec v nočnej zmene, o maloletého sa starajú starí rodičia, kam otec s maloletým chodí. Maloletý sa sťažuje na bolesti brucha a hlavy, lekár konštatoval, že to je psychického pôvodu, maloletý sa matke zdôveril, že mu nevyhovuje forma striedavej starostlivosti oboch rodičov a chcel by bývať s matkou.

12. Otec maloletého A. býva v rodinnom dome, ktorý patrí jeho matke, býva sám. Pracuje ako živnostník, živnosť má oblasti zabezpečovacích zariadení, elektroinštalácie, a to od roku 2015. Na pojednávaní konanom 3.6.2020 uviedol, že daňové priznania podáva a do nasledujúceho súdneho pojednávania ich zdokladuje a to od doby založenia živnosti. Následne na ďalšom pojednávaní však listinné doklady - opis daňových priznaní súdu nezdokladoval, na výzvu súdu priznal, že daňové priznanie nepodal. Uviedol, že od júna 2019 pracuje pre spoločnosť K., s.r.o. so sídlom v I., s výkonom práce vo O., kde vykonáva rozvoz pekárenských výrobkov a svoj príjem uviedol vo výške približne X.XXX EUR brutto. Tiež uviedol, že ako fotograf, či kameraman na svadbách príjem nemal, pretože to robil pre svojich známych. Na dotaz súdu, aby sa vyjadril, či prevádzkuje autoservis, uviedol, že nie, má to uvedené v živnosti a príjem z toho nemá. Predtým pracoval pre spoločnosť T., s.r.o., približne dva roky. Z príjmu otec uhrádza odvody do Sociálnej poisťovne a do zdravotnej poisťovne vo výške 270 EUR mesačne. Okrem toho uviedol náklady na stravu do 200 EUR mesačne, platí splátky spotrebného úveru vo výške 40 EUR mesačne, platí si mobilný telefón vo výške 16 EUR mesačne, internet a TV 20 EUR mesačne, náklady na PHM uviedol do 200 EUR mesačne.

13. Otec uviedol, že maloletému zabezpečuje všetko, čo potrebuje, sem tam aj nejaké poplatky do školy. Žiadne výdaje na maloletého súdu nezdokladoval. Uviedol, že s matkou maloletého nekomunikuje, pretože sa s ňou komunikovať nedá. Na stretnutia s psychologičkou

- 5 -

9P/362/2018

nechodil, pretože mal o tom inú predstavu. Nesúhlasí s tým, aby maloletý ostal v starostlivosti matky, pretože si myslí, že matka sa mu dostatočne nevenuje, vždy je na mobile, nedostatočne sa s maloletým učí, maloletý A. sa v škole zhoršil v prospechu, otec sa kontaktuje s triednou učiteľkou, preto o tom vie. Aj podľa otca maloletému neprospieva nariadená striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov, maloletý má zdravotné problémy psychického pôvodu, otec si myslí, že vie zabezpečiť starostlivosť o maloletého lepšie ako matka. Na dotaz kolízneho opatrovníka, aby sa vyjadril, že prečo nereagoval na telefonáty psychologičky ÚPSVaR v Košiciach, uviedol, že má nové telefónne číslo.

14. Zo správy ÚPSVaR v Košiciach vyplýva, že s rodičmi maloletého Šimona sa uskutočnili 3 individuálne konzultácie s matkou a 2 individuálne konzultácie s otcom a zároveň aj jedna spoločná konzultácia za účasti oboch rodičov. Do procesu bolo plánové zapojiť aj maloletého Šimona, s čím ale otec vyslovil nesúhlas. Cieľom poradenského procesu malo byť zlepšovanie vzájomnej komunikácie rodičov a spolupráca v záujme predchádzania nepriaznivých vplyvov rodičovských konfliktov na maloletého. Na posledné plánové stretnutie sa otec nedostavil, svoju neprítomnosť neodôvodnil, následne nebolo možné sa s ním skontaktovať. O pomoc pri sprostredkovaní kontaktu s ním, bola požiadaná aj kolízna opatrovníčka, avšak bez odozvy otca. Bolo vyhodnotené, že otec maloletého nemá záujem spolupracovať s Referátom poradensko - psychologických služieb, ako ani pokračovať v poradenskom procese. Matka maloletého sa na sedeniach zúčastňovala, chodila načas a spontánne sa informovala o ďalšom priebehu poradenského procesu. V danom prípade nebol splnený cieľ výchovného opatrenia, nebolo možné v poradenskom procese pokračovať, v dôsledku absencie otca. Matka úradu uviedla, že rovnako ani ona sa nemôže žiadnym spôsobom skontaktovať s otcom maloletého. Odovzdávanie maloletého prebieha bez ich komunikácie ohľadom odovzdávania si informácií o maloletom. Dňa 29.11.2019 úrad telefonicky kontaktoval otec maloletého, pričom otec reagoval veľmi útočne a žiadal úrad o potvrdenie svojho tvrdenia, že je povinnosťou matky informovať ho o podstatných veciach ohľadom syna. Išlo o oznámenia mena odborného lekára, ktoré mu matka údajne odmieta poskytnúť a maloletý sa podľa neho nachádzal v ohrození života. Tvrdil, že maloletému sa prevracia žalúdok a na dotaz ohľadom jeho zdravotného stavu uviedol, že určite to nie je psychického charakteru. Následne po podrobnom dopytovaní sa uviedol, že so synom je potrebné navštíviť odborného očnému lekára a v prípade, ak dôjde k duplicitnému vyšetreniu, kto to uhradí. Uviedol tiež, že v prípade, ak mu matka meno lekára odmietne oznámiť, neodovzdá jej maloletého v nedeľu podľa uznesenia súdu a podá na ňu trestné oznámenie za nesplnenie si svojej povinnosti ohľadom pravidelného informovania. Otcovi bolo podľa možnosti poskytnuté sociálne poradenstvo a zároveň bol poučený o tom, že je povinnosťou oboch rodičov vzájomne sa informovať ohľadom syna a to najmä pri odovzdávaní si ho v striedavej osobnej starostlivosti, ako aj pri mimoriadnych situáciách. Otec naďalej tvrdil, že problém je len v matke, ona nedodríava svoje povinnosti a je potrebné ju usmerniť. Upozornený bol aj na to, že ho nebolo možné žiadnym spôsobom kontaktovať a nakoľko podľa vedomostí úradu je ich komunikácia naďalej problémová, mali by pokračovať v poradenstve podľa uznesenia súdu, ktoré musel psychológ úradu prerušiť z dôvodu toho, že sa opakovane nedostavil a neospravedlnil svoju neprítomnosť. Otec uviedol, že sa poradenstva zúčastňovať nebude, nakoľko psychológ úradu neriešil podľa neho ich komunikáciu, ale riešil jeho vzťah so synom. ÚPSVaR v Košiciach požiadala o súčinnosť a spoluprácu pri poskytnutí informácií týkajúcich sa školského prospievania maloletého, ako aj skutočností pri zabezpečovaní starostlivosti zo strany rodičov Základnú školu v D. pri N. a

- 6 -

9P/362/2018

Základnú školu S. XX I.. Z uvedených správ je možné charakterizovať, že prístup rodičov k zabezpečovaniu školskej prospešnosti maloletého je odlišný. Obe základné školy spoluprácu s matkou maloletého hodnotili veľmi dobre. Spolupráca s otcom absentovala, prípadne bola neučinná. ÚPSVaR je názoru, že u rodičov maloletého chýba aj naďalej efektívna komunikácia ohľadom maloletého, ich vzájomné vzťahy sú naďalej narušené a nevedia spolupracovať pri výkone striedavej osobnej starostlivosti. Otec maloletého sa odmieta zúčastňovať poradenstva na Referáte poradensko - psychologických služieb, ktoré mu bolo uložené právoplatným uznesením súdu, pri komunikácii s inštitúciami reaguje útočne, subjektívne si vysvetľuje výkon svojich rodičovských práv a povinností,

čo negatívne vplyva na ďalšie fungovanie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. ÚPSVaR v Košiciach je tiež názoru, že dočasná úprava pomerov u maloletého nariadením striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov neplní svoj účel.

15. Za účelom zistenia názoru maloletého A. k otázke, ktorá je predmetom konania, súd vykonal pohovor s maloletým dieťaťom za účasti kolízneho opatrovníka. Maloletý A. bol v rozhovore spočiatku uzavretý, neskôr sa osmelil a súvisle odpovedal na položené otázky, prirodzene a zrozumiteľne, primerane veku. Popísal, ako býva v domácnosti rodičov, ako svoj domov vníma domácnosť matky a priateľa matky, s ktorým má dobrý vzťah, kde má vytvorené vhodné podmienky na každodenný život, svoju izbu. Uviedol, že striedavá osobná starostlivosť mu nevyhovuje, nevyhovuje mu tak často byť u otca, radšej by sa s ním chcel stretávať počas víkendov, ale nie vždy, pretože do domácnosti matky počas víkendov chodia aj deti priateľa matky, s ktorými má pekný kamarátsky vzťah. Maloletý Šimon prezentoval súdu pekný vzťah k rodičom otca, ktorí sa mu venujú, s ktorými chodí na rôzne výlety. Uviedol, že s otcom o tom, že už nechce byť v striedavej starostlivosti, nehovoril, obáva sa jeho reakcie, že sa na neho bude hnevať. Chcel by bývať s mamkou a otca by chcel navštevovať. V novej škole sa mu veľmi páči, má tam aj nových kamarátov, rozumie si s nimi.

16. Podľa § 24 ods.4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

17. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18 . Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí nežijú spolu, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §§ 24,25 a 26 Zákona o rodine sa použijú primerane.

19. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu súd dospel k záveru, že je potrebné ponechať maloletého Šimona M. v osobnej starostlivosti matky a súčasne je potrebné zrušiť nariadenú striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov o maloletého. Nariadená striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov nespĺnila svoj účel, a ani jeden

- 7 -

9P/362/2018

z rodičov v konečnom dôsledku o ňu záujem neprejavil. Súd ponechal maloletého Šimona v osobnej starostlivosti matky, matka je pre maloletého Šimona primárnou vzťahovou osobou, matka sa o maloletého dlhodobo stará, v starostlivosti matky o maloletého Šimona neboli zistené žiadne nedostatky. V domácnosti matky sú vytvorené vhodné podmienky pre jej osobnú každodennú starostlivosť o maloleté dieťa. Bolo tiež preukázané, že matka prejavuje záujem o vzdelávanie a školský prospech maloletého, so školou a triednou učiteľkou je v aktívnom kontakte. Počas nariadeného výchovného opatrenia úzko spolupracovala s Referátom poradensko - psychologických služieb ÚPSVaR v Košiciach a riadila sa odporúčaniami psychológa, aj kolízneho opatrovníka. Aj samotný maloletý Šimon jasne a zreteľne tlmočil súdu svoj názor k otázke starostlivosti oboch rodičov, jednoznačne a presvedčilo prezentoval vôľu bývať s matkou, otca a starých rodičov otca by chcel pravidelne počas voľného času navštevovať. Preto súd návrh otca na zmenu vo výchove maloletého dieťaťa ako nedôvodný zamietol. Súčasne súd apeluje na otca, aby dostatočne rešpektoval vôľu maloletého Šimona, že maloletý chce bývať s matkou a tiež aby začal konštruktívne komunikovať s matkou maloletého dieťaťa a hlavne aby začal rešpektovať odporúčania inštitúcií, napríklad ÚPSVaR v Košiciach, nakoľko bolo preukázané, že postupoval deštruktívne a útočne a neriadil sa žiadnymi odporúčaniami. Súčasne mu súd pripomína, že si nespĺnil svoju povinnosť, ktorá mu bola uložená výchovným opatrením súdu a nepodrobil sa odbornému psychologickému poradenstvu na RPPS pri ÚPSVaR v Košiciach.

20. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu súd zistil, že od poslednej súdnej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletému Šimonovi v roku 2017, došlo k podstatnej zmene pomerov u maloletého dieťaťa. Maloletý Šimon nastúpil na vyšší stupeň vzdelania, na základnú školu (v čase poslednej súdnej úpravy navštevoval materskú školu), je podstatne starší, čím sa aj podstatne zvýšili náklady vynakladané na jeho výživu - stravovanie, ošatenie, uspokojovanie ďalších nevyhnutných osobných, školských a záujmových potrieb, pričom na ich uspokojovaní sa majú podieľať obaja rodičia. Zvýšenie životných nákladov na výchovu a výživu maloletého dieťaťa je v súčasnosti objektívna okolnosť, ktorá sama o sebe odôvodňuje zmenu výšky výživného.

23. U matky maloletého dieťaťa sa pomery podstatne nezmenili, u otca sa zmenil jeho príjem, uviedol príjem do 1.000 EUR mesačne, v čase posledného súdneho rozhodnutia prezentoval svoj príjem zo živnosti, konkrétne ako automechanik, vo výške do 600 EUR mesačne. Ani jeden z rodičov nemá iné vyživovacie povinnosti okrem maloletého Šimona.

24. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom môže byť iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné nie je primerané, išlo by o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov sa má na mysli výrazná zmena tých okolností, či už na strane oprávnenej osoby, alebo povinnej osoby, ktoré boli podkladom predchádzajúceho súdneho rozhodnutia.

- 8 -

9P/362/2018

25. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktorý povinný na seba berie.

31. Pri určení výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, prihliadol na to kto z rodičov a v akej miere sa o maloleté deti osobne stará, ako aj z odôvodnených potrieb maloletých detí. Odôvodnené potreby dieťaťa sú ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú mieru nevyhnutných potrieb pre život človeka. Ak sú však reálne možnosti

a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa.

32. Z vyjadrenia zamestnávateľa otca - spoločnosti T., s.r.o. M., vyplýva, že otec maloletého dieťaťa tam pracoval od augusta 2018 do 13.5.2019. Podľa vyjadrenia spoločnosti spôsobil firme finančné škody, spôsobil dopravnú nehodu, jazdil vo vysokej rýchlosti, neoprávnene manipuloval so zariadením GPS, nevysporiadal zálohu poskytnutú firmou, odmietal byť súčinný pri vysporiadaní svojich záväzkov voči firme. Taktiež zo spoločnosti K., s.r.o. má otec maloletého dieťaťa negatívne hodnotenie - pracoval tu od 15.7.2019, v čase vyjadrenia spoločnosti (11.8.2020) spoločnosť uviedla, že už u nich nepracuje. Spoluprácu firma ukončila s otcom maloletého z dôvodov viacerých sťažností odberateľov firmy na aroganciu menovaného a tiež nedodržiaval zmluvné podmienky a umelo si pripisoval odpracované hodiny a tým si navyšoval príjem. Príjem od tejto spoločnosti mal za obdobie od 15.7.2019 do apríla 2020 priemerne mesačne vo výške XXX EUR.

- 9 -

9P/362/2018

32. Súd je názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého Šimona sumou 100 EUR mesačne, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, s poukazom na jeho vek, zdravotný stav, školské povinnosti, školské potreby, voľnočasové aktivity, ako aj s poukazom na ďalšie odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnostiach a schopnostiach otca. Otec maloletého dieťaťa svoj príjem nijak nedeclaroval, z vyjadrenia daňového úradu vyplýva, že ani nepodával ako daňovník - fyzická osoba podnikateľ daňové priznania. Zo strany spoločností, s ktorými ako živnostník spolupracoval, je hodnotený negatívne, s tým, že s ním bola ukončená spolupráca pre vyslovenie nedôvery. Mesačne si platí svoje výdaje - na bývanie, stravu, platí si mobilný telefón, spotrebný úver, používa auto, výdaje má na pohonné hmoty. Takto deklaruje svoju životnú úroveň. Vyživovacia povinnosť každého rodiča je zákonnou povinnosťou rodiča, avšak žiaden zákon nestanovuje rodičovi povinnosť pracovať. Rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k nezaopatrenému dieťaťu si je však povinný zaradiť svoje majetkové a príjmové pomery tak, aby neohrozovali vyživovanie nezaopatreného dieťaťa. Pri určení výšky výživného súd má vychádzať z možností a schopností oboch rodičov, ako aj z odôvodnených potrieb maloletých detí. Je nesporné, že rozsah vyživovacej povinnosti nemožno určovať podľa posledného príjmu povinnej osoby, bez toho, že by sa prihliadalo na jeho schopnosti. Súd musí skúmať, či povinný neopustil zamestnanie pre neho výhodné a poskytujúce mu väčší príjem bezdôvodne. V prípade zmeny príjmu povinnej osoby je potrebné skúmať, či k takejto zmene došlo z dôležitého dôvodu. Ak povinný zmenil alebo opustil zamestnanie s vyšším príjmom, z vlastnej iniciatívy, treba posudzovať schopnosti a možnosti povinného podľa príjmu pred zmenou resp. stratou zamestnania. že dosahoval dostatočný príjem na to, by si vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom súdom mohol plniť bez akejkoľvek finančnej a existenčnej ujmy. Súd je názoru, že otec konal spôsobom uvedeným v § 75 ods.1 Zákona o rodine, keď sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Ustanovenie § 75 ods.1 Zákona o rodine zakotvuje možnosť určenia potenciality príjmu povinného rodiča, ktorý má prednosť pred princípom fakticity v prípade, ak sa tvrdený príjem povinného rodiča javí ako nepravdivý, nejasný. Keďže súdu svoj príjem otec nezdokladoval, súd určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému Šimonovi, s poukazom na princíp potenciality príjmu. Výživné je prednostnou pohľadávkou a z uvedeného dôvodu a až v prípade, keď sú uspokojené odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, môže otec uspokojovať aj svoje iné potreby, náklady, ktoré nemajú charakter nevyhnutných výdavkov, napríklad spotrebného úveru a podobne.

33. Súd zvýšil výživné zo strany otca k maloletému dieťaťu za obdobie od podania návrhu matky, do začatia realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a do budúca, od ukončenia tejto striedavej osobnej starostlivosti, ponechal sumu 50 EUR mesačne ako výživné zo strany otca k maloletému Šimonovi za čas realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorú považuje za dostatočnú. Keďže matka maloletého dieťaťa žiadala určiť výživné v sume vyššej ako 100 EUR mesačne, pretože žiadala výživné vo výške 120 EUR mesačne, v prevyšujúcej časti, t.j. nad sumu 100 EUR mesačne, súd návrh na zvýšenie výživného zamietol. Určené zvýšené výživné súd považuje za dostatočne primerané príjmovým možnostiam a schopnostiam u otca a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa.

34. Nakoľko reálne otec prispieva na výživu maloletého Šimona sumou vo výške 50 EUR mesačne na dieťa, súd určil mesačné dlžné výživné za obdobie od podania návrhu matky
- 10- 9P/362/2018

t.j. od 6.12.2018 do začatia realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, do 1.6.2019 (čiže za obdobie 5 mesiacov a 26 dní) vo výške 50 EUR mesačne, pričom celý dlh vo výške 291,86 EUR zaviazal otca na jeho zaplatenie tak, ako je uvedené v rozsudku.

35. Priestor na výchovné pôsobenie na dieťa, má rodič, ktorému nie je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, práve v čase realizácie styku s dieťaťom. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom, pričom dieťa má právo prejavíť svoje city skutočne slobodne. Najideálnejším riešením otázky styku rodiča s dieťaťom je úprava po dohode rodičov. Súd o úprave styku rozhodol autoritatívne. Určil rozsah a frekvenciu styku otca s maloletým Šimonom tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, aby to čo najviac zodpovedalo potrebám dieťaťa, počas bežného školského roka na každý druhý víkend v mesiaci, a počas sviatkov a prázdnin podľa princípu rovnakého pomeru trávania voľného času dieťaťa a rodiča.

36. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistený stav súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

37. Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie, okrem výroku I. tohto rozsudku, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
- d/konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

- 11-

9P/362/2018

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.